

MƏHSƏTİ GƏNCƏVİYƏ HƏSR OLUNMUŞ OPERALAR

Sevinc RÜSTƏMOVA

Maqalə XII əsr Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi Məhsəti Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı olan operalardan birinə həsr olunmuşdur. Bəstəkar Pika Axundovanın "Məhsəti" operasının libretto əsasını "Məhsəti və Əmir Əhməd" dastanı təşkil edir. Əsərdə Məhsətinin rübailərindən istifadə olunmuşdur. Maqalədə operanın məzmununun və musiqi dramaturgiyasının təhlili verilir.

Məhsəti Gəncəvi XII əsr Azərbaycan poeziyasında özünəməxsus yer olan ilk şair qadın kimi tanınmış, rübai janrının parlaq ustası olmuşdur. O, həm də şahmatçı qadın, müğənni, bəstəkar və rəqqaslıq sənətinin bilicisi kimi mədəniyyət tarixinə daxil olmuşdur. Azərbaycan bəstəkarları Məhsəti Gəncəvinin poetik dünyasına müraciət etməklə, müxtəlif janrlarda (operalar, mahnı və romanslar, teatr tamaşalarına musiqi və s.) bir sıra diqqətləyici əsərlər yaratmışlar.

Məhsəti Gəncəviyə həsr olunmuş operalar qeyd edək. Məhsəti poeziyası əsasında, onun həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş bir sıra operalar meydana gəlmişdir ki, bu əsərlərdə Məhsəti obrazı musiqi mədəniyyətimizdə öz təccüssünü tapmışdır. Bu qəbildən Ərtəğnül Cavidin tamamlanmamış "Məhsəti" operasını qeyd edə bilərik ki, bu əsərdən yalnız "Məhsətin ariyası" məlumdur. Bu opera XX əsr görkəmli Azərbaycan şairəsi Nigar Rəfibaylının Məhsəti haqqında poemasının motivlərinə əsaslanır. Ariyanın mətni də Nigar Rəfibaylının sözlərinə yazılmışdır.

"Məhsəti" adı ilə daha iki opera meydana gəlmişdir. Elnarə Dadaşovanın "Məhsəti" operası Firiqun Məhdievlin librettosu əsasında 1996-cı ildə bəstələnib, lakin səhnəyə qoyulmayıb. Pika Axundovanın "Məhsəti" operası 2019-cu ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında tamaşaya qoyulmuşdur.

Məhsəti Gəncəviyə həsr olunmuş son əsərlərdən biri - bəstəkar Pika Axundovanın "Məhsəti" operası üzərində dayanmaq istədik.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan musiqisində görkəmli şairənin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş bir sıra operalar meydana gəlmişdir. Əfrasiyab Bədəlbaylının "Nizami", Ramiz Mustafayevin "Vaqif", Vəlif Adıgözəlovin "Nəvəni" operaları bu qəbildəndir. Bu əsərlər Azərbaycan operası tarixində özünəməxsus yer tutmuş mərhələ əsərlərdir. Müasir dövrdə həm "Nizami" operasından, həm "Vaqif" operasından, həm də "Nəvəni" operasından ariya və duetlər müğənnilərin repertuarında yer tutmuşdur. Eyni zamanda, "Vaqif" və "Nəvəni" əsərləri Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının səhnəsində nümayiş olunur.

Bu operalar birləşdirən ümumi cəhət onların məhz Azərbaycan poeziyasının parlaq simalının obrazının səhnəyə gətirilməsi ilə bağlıdır. Bu əsərlər müəyyən tarixi hadisələr əks etdirir, onların iştirakçıları da tarixi şəxsiyyətləri təccüssü etdirir, şairlərin həyat və yaradıcılıq yolu tarixi hadisələr fonunda təsvir olunur.

Lakin bu operaların libretto əsasını ayrı-ayrı ədəbi əsərlər təşkil edir. Məsələn, "Nizami" operası Məmməd Səid Ordubadının "Qılınc və qələm" romanının motivlərinə əsaslanır. Bu əsərin əlamətdar cəhətlərindən biri də onun ibarətdir ki, XII əsrdə baş verən hadisələr fəonda Nizamınin müasiri kimi, Məhsəti Gəncəvi obrazı da yer almışdır. "Vaqif" operasının əsasını Səməd Vurğunun eyniadlı dramı təşkil edir. "Nəvəni" operasının librettosu müstəqil işlənilsə də, bu əsərdə baş verən məlum hadisələr İlyas Əfəndiyevin "Nəvəni" dramında da təsvir olunmuşdur.

Janr xüsusiyyətlərinə görə adı çəkilən operalar lirik-dramatik opera janrına aidir. Göründüyü kimi, Azərbaycan musiqisində görkəmli şairlərin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş opera ənənəsi mövcuddur və bu baxımdan "Məhsəti" operasını da həmin ənənənin davamı hesab etmək olar.

Gənc bəstəkar Pika Axundovanın Məhsətinin poetik yaradıcılığına müraciəti təsadüfi olmamışdır. O, daha öncə Məhsətinin rübailəri əsasında bir sıra mahnı və romanslar bəstələmişdir. Bunlardan "Ey güli", "Mənim tək yanan harda var", "Könlümə yer oldu bu gəcə dilbər", "Sorusma", "Rəhm əylə", "Şəhla gözülüm" və s. mahnı və romanslarını qeyd etmək lazımdır.

XII əsr Azərbaycan poeziyasının və mədəniyyətinin parlaq simalarından olan Məhsəti Gəncəvi 900 illik yubileyi 2013-cü ildə YUNESKO tərəfindən dünya səviyyəsində qeyd edilmişdir. Azərbaycanda Məhsəti Gəncəvinin 900 illik yubileyi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamına əsasən böyük təntənə ilə həyata keçirilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 2013-2014-cü illərdə Fransanın paytaxtı və bir sıra şəhərlərində Məhsəti Gəncəvinin 900 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun təşkilatlığı ilə Məhsəti Gəncəvinin sözlərinə Pika Axundovanın bəstələdiyi mahnı və romanslardan ibarət disk işıq üzünə çıxmışdır. Həmin mahnı və romanslar Fransanın Reyms və Muluz şəhərlərində keçirilən konsert proqramında xalq artisti Samir Cəfərovun ifasında uğurla səslənmişdir.

2018-ci ildə P. Axundova Azərbaycan Televiziya və Radiosunun "Mədəniyyət" kanalından "Məhsəti" operasını bəstələmək üçün sifariş almış və əsər üzərində işləmişdir. Bir pərdəli operanın libretto müəllifi Leyla Qədirzadədir.

Pika Axundovanın "Məhsəti" operası 2019-cu ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının

səhnəsində ilk tamaşası olmuşdur. Tamaşa Azərbaycan Dövlət Televiziyasının Simfonik orkestri və xoru tərəfindən tamaşaya hazırlanmışdır. Tamaşanın musiqi rəhbəri dirijor Nazim Hacıbəyov, xorun bədi rəhbəri Şəhla Ələkbərova, Tamaşanın quruluşçu rejissoru və Məhsəti rolunun ifaçısı Azərbaycanın Əməkdar artisti İnarə Babayevadır. Digər rollarda Ramil Qasimov (Əmir Əhməd), Taleh Yəhyayev (Sultan Səncər) və başqaları çıxış etmişlər.

P. Axundovanın "Məhsəti" operasının librettosunun əsasını "Məhsəti və Əmir Əhməd" dastanı təşkil edir. Məhsəti Gəncəvinin həyatı haqqında əsas məlumat mənbəyi olan bu dastan Orta əsrlər dövrünün yazılı abidələrindən heab olur.

Bu dastanın əlyazma nüsxələri Azərbaycan Əlyazmalar İnstitutunda, İstanbulda və Londonda saxlanılır. Dastanın yarınma tarixi XIII əsrdə aiddir. Azərbaycan ədəbiyyatşünaslarının son tədqiqatları göstərir ki, "Məhsəti və Əmir Əhməd" dastanının müəllifi XIII əsrdə yaşamış Azərbaycan şairi və alimi Abdulla Cəvhan Zərgər Təbrizidir və əsərin qəhrəmanları - Məhsəti Gəncəvi, şair Əmir Əhməd, Gəncə şahı Sultan Məhəmməd, II Gəncə şahı Sultan Mahmud real şəxsiyyətləri təccüssü etdirir.

Dastanın məzmunu ilə opera librettosunun müqayisəsindən görürük ki, operada dastandakı hadisələrin ən əsas məqamları - Məhsəti və Əmir Əhmədin evlənməsi, Məhsətinin məşhur bir şairə kimi Gəncə şahı Sultan Səncərin sarayına davət olunması, sarayda qalmaq təklifini rədd etməsi və zindana atılması, sənə Məhsəti və Əmir Əhmədin ölümü səhnələri öz əksini tapmışdır.

Əlbəttə ki, dastanın mətni bütövlükdə operada istifadə oluna bilməzdi. Məsələn, dastanda öz əksini tapmış hadisələrdən Məhsətinin və Əmir Əhmədin həyatının bir sıra məqamları, xüsusilə qəhrəmanların dünyaya gəlməsi, böyüməsi, təlim-tərbiyəsi librettodan kənarlaşmışdır. Beləliklə dastanın məzmunundakı bu hissələri tədqiqatçılar Məhsətinin, eləcə də Əmir Əhmədin həyat səhifələri kimi araşdırırlar.

Dastana görə, bir ilahiyatı aliminin ailəsində Mənicə adlı qız dünyaya göz açır, atası ona mükəmməl təhsil verir, Qurani oxumaqla yanaşı, poeziyanı, muğamı və rəqs sənətini öyrənmək üçün müəllimlər tutur. 20 yaşında çətanda Mənicə artıq cəxətli istedadı ilə xalq arasında məşhurlaşmışdır. O, Gəncənin Xərabət adlanan məhəlləsində yaşayırdı, bu məhəllə sənətkarlıq növləri ilə məşğul olan, poeziya və musiqini çox sevmən istedadlı insanların məskəni idi. Şairənin əsərləri içərisində Gəncənin Xərabət məhəlləsində yaşayan gənc sənətkarlara həsr etdiyi şeirlər silsiləsi məşhurdur.

Dastanda Əmir Əhməd Gəncə xatibinin oğludur. O da mükəmməl təhsil görmüş bir şəxsdir. Atasının iradəsinə zidd olaraq, Əmir Əhməd Xərabət məhəlləsində şairə Mənicə ilə görüşür və onlar evlənirlər.

Opera məhz bu məqamdan - Mənicə ilə Əmir Əhmədin məhəbbət görüşündən başlanır. Dastanın məzmununda məlum olduğu kimi, Gəncə Xatibinin oğlu Əmir Əhməd Məhsətinə ürəkdən sevərkə, onun

Gəncənin Xərabət məhəlləsində yerləşən evinə gəlir. Əmir Əhməd Məhsətinin burada 40 incəbət qızın əhatəsində görünür. Onlar nəvə, çəng, dəf çalır, oxuyur, rəqs edirlər. Burada Məhsəti belə təsvir olunur ki, o, şeir yazır, oxuyur, bir çox alətlərdə çalır, həmçinin musiqi və rəqs darsləri də keçir. Operada bu səhnə geniş surətdə təqdim olunur.

Mənicənin şairə, musiqiçi və şahmatçı kimi sorağı Gəncə Sultanına çatır, onun saraya davət edir. Rəvayətə görə, Məhsəti bir müddət Sultan Səncərin sarayında yaşamış, onun qəbullarında və burada keçirilən ədəbi məclislərdə iştirak etmişdir. Bir məclisdə Sultan Səncərin diqqətini onun gözəllənildən yayınan qızlaq bədahətən şöyləyibdi bir rübai çəkmişdir: "Göylər sənə günüşü xalça göndərib ki, atının nali bulanmışın". Sultan bu rübaini eşitdikdən sonra sənə "Mə-hisiti" ("Ən böyük") adı ilə mükafatlandırmış və onun öz yaxın əhatəsinə qəbul etmişdi.

Dastanda Məhsəti və Əmir Əhmədin həyatı ilə bağlı əhvalatlar daha genişdir. Onları saraydan uzaqlaşdı müxtəlif şəhərləri dolaşırlar. Məhsəti bir şairə kimi hər yerdə ehtiramla qarşılanırlar. Onlar qoca yaşlarına kimi yaşayır və vəfat edirlər.

Operada isə bu əhvalatları ixtisar olunmuş, sarayda Mənicənin Sultan Səncərəli görüşü bir qədər dəyişdirilmiş şəkildə verilmişdir. Belə ki, Sultan Səncə Məhsətiyə sarayda qalmağı təklif edənə q, buna etiraz edir. Bundan qəzəblənən şah onun zindana saldır. Əmir Əhməd gizlic Məhsətinin zindanda görməyə gələnək, tutulub cəzalandırılır. Hər ikisi məhv olur və ruhan kəyallər aləmində qovuşurlar.

Göründüyü kimi, bəstəkarın qarşısına qoyduğu əsas məqsəd bir pərdəli opera daxilində şairənin həyatının xoşbəxt anlarını və ölümünü təsvir etməkdən ibarət idi. Librettoda "Məhsəti və Əmir Əhməd" dastanının əsas konfliktli məqamları seçilərək, dramaturji süjet xəttinin əsasını təşkil etmişdir.

Dastanla operanın arasında fərqli cəhətlərdən biri də operaya Nizami Gəncəvi obrazının daxil edilməsidir. Bu da səbəbsiz deyildir. Belə ki, Nizami Məhsətinin kiçik müasiri olmuşdur. Hələ Nizamının əsərlərində Məhsətiyə həsr olunmuş misraların olması da ehtimal olunur. Dastanda belə bir fikir var ki, Məhsəti öz vəsiyyətinə görə Nizamının məzarının yanında basdırılmışdır.

Lakin operada Nizami obrazı daha çox Gəncənin rəmzi kimi daxil edilmiş, Gəncə hər iki böyük sənətkarın vətəni kimi tərənnüm olunmuşdur.

Göründüyü kimi, operada dastandakı obrazların əsas səciyyəvi cəhətləri və süjet xəttinin inkişaf dramaturgiyası saxlanılma da hadisələrin gedişatında bir sıra dəyişikliklərə yol verilmiş, bəzi yeni personajlar (Nizami, Xəndəz qız və s.) əlavə olunmuş, kütləvi səhnələr, raqslar, xorlar, nəğmələr daxil edilmişdir. Bu da operanın tələblərindən irəli gəlirək, əsərin səhnədə daha bəxşli olmasına şərait yaratmışdır.

Əlbəttə ki, Məhsətinin həyatı onun yaradıcılığı ilə sıx bağlı idi. Məlum olduğu kimi, Məhsəti Gəncəvi Şərq poeziyasında rübai janrının ustası kimi tanınmış və onun həyatının müxtəlif anları ilə, müxtəlif əhval-

rihiyyəsi ilə əlaqədar çox saylı rübailəri vardır. Buna görə də operada Məhsətinin rübailərindən geniş surətdə istifadə olunur. Məhsətinin, Əmir Əhmədin partiyaları rübailərə əsaslanır. Bununla yanaşı, xalq səhnələrində bayatılardan da istifadə olunur. Əsərdə rəqəbatı xarakterli dialoq səhnələrində də yer almışdır (xüsusilə saray səhnəsində).

Operanın musiqi dili maraqlı xüsusiyyətlərə malikdir. Burada bəstəkar opera partiturasında müasir yazı üsullarından geniş istifadə etmişdir, eyni zamanda, xalq səhnələrinin musiqi məzmununda ənənəvi musiqinin bir sıra janrları - mahnı və rəqslər, muğamlar bacarıqla tətbiq olunmuşdur. Əsərdə hər bir qəhrəman - Məhsəti, Əmir Əhməd, Sultan Səncər və b. özünəməxsus fərqlənmiş intonasiya məzmununa malik musiqi nömrələri ilə - ariya və duetlərlə xarakterizə olunur.

Operanın əsas qəhrəmanları Məhsəti və Əmir Əhməd musiqi xarakteristikalarında bir əlaqə özünü büruzə verir ki, bu da onların ruhan yaxınlığı və məhəbbəti ilə bağlıdır. Onları ariya və ariozolan, dueti bunu aydın surətdə təmsil edir.

Operada Məhsətinin və Əmir Əhmədinin geniş xarakteristikaları vardır. Qəhrəmanların xarakteristikası solo və duet nömrələrində açılır. Bu baxımdan duet səhnələri bir neçə funksiya daşıyaraq, qəhrəmanların arasındakı münasibətlərin aydınlaşmasına və hadisələrin inkişafına xidmət edir. Bundan irəli gələrkə, bir sıra səhnələr rəqəbatı-deklamasiya xarakterli olub dialoq şəklində qurulur, məsələn, Məhsəti və Sultan Səncərin duet səhnəsi, Sultan Səncərin vəzirlərinin səhnəsi bu qəbildəndir. Bəzi səhnələr isə müstəqil melodik inkişafı böyük səhnələrdə və burada daha çox qəhrəmanları arasındakı daha dərin münasibətlər, onların mənavi aləmi açıqlanır, Məhsəti ilə Əmir Əhmədin səhnələri bu qəbildəndir.

Məhsətinin partiyasının poetik mətni onun məşhur rübaisinə əsaslanır:

Bu dünya bir qızıl kuzaya bənzer,
Suyu gah şirindir, gah da ki zəhər.
Çox da öyünmə ki, uzundur ömrün,
Əcəl köhlənində hazırdır yəhər.
Ariya üç hissəli formadadır. Kənar hissələr eyni məzmunludur. Orta bölmə isə yeni mətnə əsaslanır. Bu bölmədə aryanın kulminasiyası özünü göstərir. Yüksək zirvədə vokaliz oxunması təzadlı melodik inkişafı nəvbələşir.

Məhsətinin ikinci ariyası "Ey Sarvan səfərə verməsen qərar" III şəkildə səslənərək, onun ölüm qabağı fikirlərini əks etdirir. Bu ariya qəmgin, təsiri melodiyaya malik olub, Məhsətinin dünya xə axirət haqqında fikirlərini iztibrablarını əks etdirir.

Əmir Əhmədinin partiyasında mahnıvarilik üstünlük təşkil edir. Əmir Əhmədinin ariyası "Könlümə yar oldu bu gecə dilbar" sözlərlə başlanır, maraqlıdır ki, bəstəkar Əmir Əhmədinin partiyasında da Məhsətinin rübailərindən istifadə etmişdir.

Əmir Əhmədinin və Mənicənin partiyasında məhəbbət xəttinin inkişafı duet səhnələrində davam etdirilir. I duet "Sevgin deməmə könlüdə peyda olsun" görüş səhnəsində (I şəkildə) səslənən məhəbbət

duetidir. Əmir Əhməd və Mənicənin II dueti "Bir göz ki baxıb gözünə həsralla" zindan səhnəsində (III şəkildə) səslənir, olduqca qəmli xarakter daşıyır. Qəhrəmanların həsrət dolu qəlblərini təəcəssüm etdirir.

II şəkildə Sultan və Mənicənin dueti operanın gərgin emosional səhnələrindəndir. Sultanın "Xoş gəldin saraya ey nazlı dilbar" sözləri ilə başlanan partiyası onun tələbbürlü müraciətini əks etdirir. Bunun cavabında Mənicənin partiyasında onun Sultana xitabla oxuduğu rübai səslənir:

Ey şahim, həmidən üstün bilərək
Bəxt atını sənə bəxş etdi fələk.
Qızıl nalı atın batmasın dəyə
Yerlərə sərmışdir gümüş bir örpək.

Sultan onun istedadına, ağılına heyran olaraq, onu "Ay parçası" - "Mah-həsti" adlandırır və bu söz şərinin təxəllüsünə çevrilir. Lakin Sultanın sarayda qalmağ təklifini rədd edən Məhsəti onun emri ilə zindana salınır.

Məhsəti, Əmir Əhməd və Sultanın triosu operanın dramatik səhnələrindəndir. İki sevgili Sultana onları azad etməsi üçün yalvarsalar da, o, yumşalmır və onlara daha kəskin sözlər söyləyir və Məhsətinin ölümə məhkum edir.

Xor səhnələri hadisələrin gedişində müəyyən rol oynayaraq, süjetin inkişafına yardım edən vasitəyə çevrilir. Xor həm Mənicə ilə Əmir Əhmədin görüş səhnəsində, həm də Sultan Səncərin sarayında onun şairə Məhsəti ilə görüşündə bir tərəfdən, fon əhəmiyyəti daşımaqla yanaşı, digər tərəfdən də hadisələrə münasibətini bildirmə kütə kimi təsvir olunur. Bəzən duetlər xor səhnələrinin daxilində verilir, bu zaman xor hadisələrin iştirakçısına çevrilir.

Məsələn, I şəkildə Əmir Əhmədinin və Mənicənin duetindən sonra gələn "Gəlinə bax gəlinə" xoru onların məhəbbətini alqışlayan insanları münasibətini əks etdirir. Hər iki qəhrəmanın birgə oxuması "Məhəbbətdir insanın xəzinəsi" xorun partiyası ilə növbələşir.

II şəkildə Sultanın sarayında onun Mənicə ilə görüşü xorun replikalı fonunda keçir, xor əsasən saray ayanlarının mövqeyini əks etdirərkən, Sultanın sarayda qalmağ təklifini qəbul etmədiyinə görə Məhsətinə qınayır.

III şəkildə Məhsətinin ölüm səhnəsini müşayiət edən "Ölüm gerçəkdir" xoru, IV şəklin əsasını təşkil edən "Şairlər ölməz" xoru hadisələrin axarını özündə əks etdirir.

Operada orkestrin rolunu və simfonik epizodların əhəmiyyətini qeyd etmək lazımdır. Orkestr operanın dramaturgiyasında mühüm əhəmiyyətə malik olan leytmotivlərin ifadəçisidir. Bu qəbildən bəş qəhrəmanların obrazlarının leytmotivləri xarakterizə olunmuşdur. Bunlardan Məhsətinin leytmotivi daha geniş inkişafıdır və onun bütün partiyasında aparıcı əhəmiyyət kəsb edir. Solo partiyaları da bunun üzərində qurulmuşdur.

Əmir Əhmədinin partiyasında da leytmotivlərdən istifadə olunmuşdur, lakin onlar bəstəkar tərəfindən çox inkişaf etdirilmir və bir neçə dəfə statik şəkildə verilir.

Operanın musiqi dramaturgiyasında Məhəbbət leytmotivi xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu leytmotiv Uvertürədə, Məhsətinin zindan səhnəsində və ölüm

səhnəsində səslənərək, onun məhəbbətini ölməziyini tərənnüm edir. Orkestr epizodları əsərin ümumi link axarında müxtəlif əhval-rihiyyənin aydın şəkildə üzə çıxarılmasına, qəhrəmanların hisslərinin ifadəsinə, onların münasibətlərinin üzə çıxmasına xidmət edir.

Bələliklə, Pika Axundovanın "Məhsəti" operası bərpərdəli (dörd şəkildən ibarət) quruluşa malik olub, link-dramatik opera janrının xüsusiyyətlərini özündə əks etdirir. Əlbəttə ki, operanın məzmununda və səhnə quruluşunda müəyyən çatışmayan cəhətləri də qeyd etmək olar. Librettoda özünü göstərən kəşiflər bunu

deməyə əsas verir, belə ki, operada Məhsəti dövrünün daha inandırıcı təsviri, operanın sonluğunda Məhsəti və Əmir Əhmədinin ölümünün daha dərin musiqi təəcəssümü bu qəbildəndir.

Görkəmli Azərbaycan şairi Məhsəti Gəncəvini həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş Pika Axundovanın "Məhsəti" operası şairinin rübailərindən musiqi təəcəssümünün gözəl nümunəsidir. Eyni zamanda, Məhsəti poeziyasının və Məhsəti obrazının musiqi təərənnümü olunması baxımından dəyəri nümunədir.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı. Məlumat kitabı. Bakı, 2019.
2. Axundova P. "Məhsəti" operası. Klavir. 2019. Əlyazma.

Оперы, посвященные Мехсети Гянджеви.

Статья посвящена одной из опер связанных с жизнью и творчеством выдающейся представительнице азербайджанской поэзии XII века Мехсети Гянджеви. Либретто оперы основана на мотивах дастана «Мехсети и Амир Ахмед». В опере используются рубайи Мехсети. В статье анализируется содержание и музыкальная драматургия оперы.

The opera dedicated to Mehseti Ganjavi.

The article is devoted to one of the operas associated with the life and work of an outstanding representative of Azerbaijani poetry XII century Mehseti Ganjavi. Libretto of the opera is based on the motives of the epos "Mehseti and Amir Ahmed". In the opera used rubai of Mehseti. The article analyzes the content and the musical dramaturgy of opera.